

Iz ornitološke beležnice *From the ornithological notebook*

LEDNI SLAPNIK *Gavia immer*
GREAT NORTHERN DIVER – On 13th May 1991
at Lake Bled

Dne 13. 5. 1991 sem na Blejskem jezeru opazoval manjšo jato črnih čiger (*Chlidonias niger*) in samca srednjega žagarja (*Mergus serrator*). Kmalu sem na južnem delu jezera, okoli 100 m od obrežja, opazil večjega slapnika. Najprej sem pomislil na polarnega slapnika, vendar pa sem že čez nekaj trenutkov ovrigel to misel. Takoj ko sem pogledal skozi daljnogled, sta moja pozornost pritegnili dve beli lisi na vratu (zgornja je bila dosti manjša od spodnje) in močan rahlo navzgor zakrivljen kljun, ki se je rahlo svetil, ko se je slapnik obrnil proti soncu. Glavo je imel izrazito črno, vrat pa so ponekod še pokrivala zaplate belo-sivega perja, saj slapnik še ni popolnoma zamenjal zimskega perja. Peruti so bile pretežno črne, posejane pa so bile s številnimi belimi pikami. Opazovani ledni slapnik se je skoraj ves čas obračal in si urejeval trebušno perje, pri čemer je bil zelo dobro viden bleščeče bel trebuh. Od polarnega slapnika, s katerim ga lahko zamenjamo, se je ločil tudi po izraziti »grbi« na čelu, ki je bila podobna kot pri črnogrljem ponirku (*Podiceps nigricollis*). Ko sem se vračal nazaj proti Bledu, sem opazil še enega slapnika iste vrste, ki pa se je vztrajno potapljaj in je bil zato tudi manj »dostopen«. Za konec sta me pred hotelom Jelovica pozdravila še dva racaka čopaste črnice (*Aythya fuligula*). Borut Rubinič, Pražakova 11, 61000 Ljubljana

ČOPASTI PONIREK *Podiceps cristatus*
GREAT CRESTED GREBE – Nest with 5 eggs on
19th June 1983 on Draga pond near Ig

Dne 19. 6. 1983 sem v svoje veliko veselje v Dragi pri Igu našel gnezdo čopastega ponirka (*Podiceps cristatus*), v katerem so bila tri jajca. Zdelo se mi je pa malo nenavadno, da niso pokrita, kajti ponirki imajo navado, da jajca vedno pokrijejo, kadar zapustijo gnezdo. Iz zaklona sem opazoval, kaj se bo zgodilo. Na moje veliko presenečenje in razočaranje je na gnezdo pristopila velika tukalica (*Gallinula chloropus*) in se takoj lotila enega od jajc. »Zmotil« sem jo pri obedu, odstranil uničeno jajce, preostali pa pokrili

z gnezdnim gradivom. Pozneje sem videl, da je bila moja skrb zaman, kajti gnezdo je bilo zapuščeno.

Istega dne sem v istem ribniku kakih 100 m stran našel še eno gnezdo čopastega ponirka s petimi jajci, kjer so se mladiči izpeljali, zato pa toliko bolj žalostno končali ob jesenskem prazenju ribnika. Potem nekaj let nisem opazil, da bi čopasti ponirek gnezdil na ribnikih v Dragi na Ljubljanskem barju. Odnos do žive narave bi se moral na ribnikih v Dragi bistveno spremeniti; navsezadnje so bili ribniki v Dragi proglašeni za »naravni spomenik«. Papir res vse prenese. Ivo A. Božič, Na Jami 8, 61000 Ljubljana

ČRNA ŠTORKLJA *Ciconia nigra*
BLACK STORK – On 26th April 1993 at Vrbje
Reservoir near Žalec

Z M. Vogrinom sva na enem izmed najinih rednih obiskov ribnika Vrbje, ki leži dva kilometra južno od Žalca, opazila zanimivo gostjo. Dne 26. 4. 1993 se je po dnu še vedno praznega ribnika sprehajala črna štorclja *Ciconia nigra*. Bila je presenetljivo zaupljiva. Zaradi tega je bil njen obisk zabeležen tudi z objektivom. Nuša Kropivšek, Vransko 121, 63305 Vransko

ŽLIČARKA *Platalea leucorodia*
SPOONBILL – On 26th June 1992 at Sečovlje Salinas

Dne 26. 6. 1992 sva se s prijateljem odpravila na reden izlet po Sečoveljskih solinah. Po običajnem pregledu delujočega dela sva se odpravila na stari del solin. Prišla sva do izliva reke Dragone in na hrvaški strani opazovala skupino sivih čapelj *Ardea cinerea*. Ko sva tako s teleskopom prečesavala trstičje, se nama je oko ustavilo na

velikem belem ptiču. Zelo dobro sva videla črn in dolg žličast kljun in ni nama bilo težko ugotoviti, da opazujeva žličarko. Ptica je bila še v zimskem perju, saj ni imela rumene lise na prsih. Žličarka je nato skupaj s sivimi čapljami poletela, nekajkrat zaokrožila nad solinami in se spustila nazaj na staro mesto. *Al Vrezec, Pražakova 11, 61000 Ljubljana*

DUPLINSKA GOS *Tadorna tadorna*
SHELDUCK – 2 on 10th August 1985 and 2 on 31st July 1993 at Lake Ormož

Ko mi je kolega M. Vogrin pred kratkim povedal, da je opazoval samico in prvoletni osebek duplinske gosi istega dne, kot sem ju sam v ormoških lagunah (glej *Acrocephalus* 1. VII, št. 29, str. 38), sva nemudoma rekonstruirala dogodek: ob 8. uri 10. 8. 1985 sta gosi plavali na velikem ribniku v Račah, proti večeru okoli 19. ure pa sta se že pasli v plitvini prvega prekata ormoških lagun. Ptici sta bili še v družinski navezi, zato je sta tisti dan iz Rač do Ormoža preleteli 50 km zračne razdalje. Glede na edini doslej objavljeni podatek o opazovanju te vrste na Štajerskem sploh, gre za naključje brez primere!

Ko se te vrstice, namenjene objavi pozabljenih fotografij ter izgubljenega negativa duplinskih gosi iz srečanja v lagunah še niso dobro posušile, sem 31. 7. 1993 ob 9. uri na Ormoškem jezeru med množico rac zagledal dva (2) prvoletna osebkova duplinskih gosi. V nasprotju z mlakaricami, ki so se pri iskanju hrane postavljale, sta gosi stegovale vratove k dnu, za fotografiranje pa sta bili preprosto predaleč.

Sicer pa sta 30 minut kasneje, ko so se ribiči z motornimi čolni pripeljali na jezero, prileteli naravnost v peti lagunski prekat, in sicer v trenutku, ko je kraguljeva samica *Accipiter gentilis*

ulovila močvirskega martinca *Tringa glareola* in je množica pobrežnikov razburjeno krožila nad lagunami. V idealni opazovalni svetlobi sta pristajajoči gosi z značilnim vzorcem na perutih, svetlo oranžno-rdečim kljunom ter sivkastimi nogami drseli proti objektivu fotoaparata in naposled pristali.

S tresočimi se rokami, potnimi sragami vročega dopoldanskega sonca in pridržano sapo sem pritiskal na sprožilec kamere in sproti ostril objektiv. Nekaj posnetkov in 15-minutno opazovanje – in duplinske gosi so odletele. Ne boste verjeli, ne na Ormoško jezero, marveč v smeri proti Račam. *Borut Štumberger, 62282 Cirkulane 41*

KREHELJC *Anas crecca*

TEAL – 4 on 19th March 1993 at Vrbje Reservoir near Žalec

Dne 19. 3. 1993 sva se z M. Vgrinom odpravila na kratek ornitološki potep. Pot naju je vodila k ribniku Vrbje v bližini Žalca. Ko sva prišla do ribnika, sva ugotovila, da je od njega ostalo le še nekaj luž in lužic, saj so ga izpraznili. Po njegovih ostankih so se sprehajale in pasle mlakarice *Anas platyrhynchos* (151 osebkov), reglje *Anas querquedula* (8 osebkov), kreheljci *Anas crecca* (4 osebkovi) in črne liske *Fulcia atra* (6 osebkov). Z roba ribnika je ta vrvež opazovala siva čaplja *Ardea cinerea*, dve (2) pa sta dogajanje nadzorovali še iz zraka. Med to pisano množico se je potikal togotnik *Philomachus pugnax*, samec v zimskem perju. Nekoliko stran od vrveža pa sva opazila še štiri (4) kozice *Gallinago gallinago*, ki so s svojimi dolgimi kljuni sondirale blatni pesek. *Nuša Kropivšek, Vransko 121, 63305 Vransko*